

SLOVENE

Velja po pošti:
celo leto naprej K 26—
pol leta " " 13—
četrt leta " " 6:50
en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
celo leto naprej K 20—
pol leta " " 10—
četrt leta " " 5—
en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petivrsti (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "

V reklamnih notkah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona št. 188.

Sodba o naših poslancih.

»Piuskonferenz« prinaša pod naslovom »Karakterköpie katholischer Parlamentarier« o naših poslancih dr. Šusteršiču, dr. Kreku in Povšetu krepak članek, v katerem jih karakterizuje po vtisu, ki so ga naredili v parlamentu na objektivnega opazovalca. Mi jih sicer že dobro poznamo, a zanima nas, kaj drugi o njih sodijo.

O dr. Šusteršiču čitamo med drugim: Priznani voditelj Slovencev je dr. Ivan Šusteršič. Primeroma mlad, 44 let star, visoko izobražen — na Dunaju se je učil pravnih in drž. nih ved — je navdušen politik in združuje vse lastnosti političnega voditelja. On je ustanovnik krščanskodemokratske in uničevave liberalne stranke na Kranjskem. Njegova stranka ima zdaj enostavni naslov »Slovenska ljudska Stranka«, ki obsega vsaj štiri petine kranjskega prebivalstva. Da je pri tem tudi katoliška, je na Kranjskem samoposebi umevno in zato vlada tudi med političnimi voditelji, duhovščino in škofom, najlepše sporazumljenje tudi v političnem oziru. Nasprotnikom se to zdi »klerikalno«, kjer pa se katoličani med seboj prepirajo, tam vlada »napredok«. Toda dr. Šusteršič se je posrečilo postaviti liberalne nasprotnike na laž; njegova stranka velja zdaj v celi deželi za napredno, dočim imenujejo liberalno stranko povsodi »bokraško-kapitalistiško-reakcionarno«. Dr. Šusteršič je na Kranjskem že dosegel, kar drugod šele poizkušajo: uničil je liberalizem in pospešil krščanski socializem, proti kateremu se bo borila le socialna demokracija, ki se je pa S. L. S. ne boji. Dr. Šusteršič je odvetnik in posestnik. V parlamentu je načelnik »Slovenskega kluba«. Poslanski zbornici pripada od leta 1896.

Dr. Janez Krek, profesor teologije po poklicu in politik iz ljubezni do svojega ljudstva, in katoliške stvari; soustanovitelj in organizator S. L. S. in njen »generalstabšef«. On je desna roka strankinega voditelja. Mlad, 42 let star, krepak in delaven, je dr. Krek kakor ustvarjen za političnega vojščaka. Visoko nadarjen in zelo odločen, je vstanu storiti mnogo, česar drugi ne morejo doseči. Njegovo delo je položilo temelj za razvoj stranke, ki sedaj prevladuje v celi deželi. Organiziral je katol. ljudstvo po določenem načrtu in čisto posebni metodi, ki mu je zagotovila uspeh. Temelj njegove politične organizacije tvori gospodarska in socialna organizacija. On je sociolog skoziinskoži, podoben slovitemu krogu, ki se je zbiral okoli Vogelsanga. Kot profesor je mogočno vplival na socialnopolitiško izobrazbo duhovščine s tem, da je jel v semenišču predavati sociologijo. Uspeh je poplačal trud. Mlada kranjska duhovščina je socialnopolitiško izvežbana in tvori strukturo stranke, ki vzlic temu ni konfessionalnega, ampak socialnopolitiškega značaja. »Bogu v čast — državi v bran — ljudstvu v prid!« Da se je na Kranjskem dosegel ta idealni in obenem tudi praktični cilj, je zasluga tega duhovnika, ki od-

klanja vse časti in le v uspehu vidi najboljšo plačilo za svoje trudapolno delo. Dr. Krek je tudi pisatelj; sestavil je filozofska, socialnopolitiška, teološka in politična dela. Vedno pa si je prizadeval svoje teoretiško znanje praktično uporabiti.

Franc Povše, komercialni svetnik, bivši ravnatelj kmetijske šole sedaj pa deželni odbornik in posestnik, je tretji v krogu slovenskih voditeljev. Če je le kje pri politiku na mestu beseda »skromnost«, potem se sme uporabiti pri tem po celi svoji naravi preprostem, a visoko izkušenemu možu. On je prava strankina specialiteta. V kmetijstvu teoretiško in praktično izvanredno verziran, obvlada vsa agrarnopolitiška in trgovinskopolitiška vprašanja. Kot član kranjske kmetijske družbe ima vedno priložnost odločilno vplivati na razvoj kmetijstva na Kranjskem. Kot član državnega zbora si prizadeva svoje praktične izkušnje postaviti v službo interesom celega poljedelstva. On je tudi ustanovitelj velike agrarne zveze v sedanjem državnem zboru, kateri, kakor znano, pripada večina cele zbornice, 269 poslancev. V carinskih in trgovinskih vprašanjih je Povše karpaciteta. Opetovano so se mu poverili tozadevni referati v carinskem in proračunskem odseku. Njegovo sedanje socialno stališče odgovarja njegovi izobrazbi. Dopršil je gimnazijo in poljedelsko akademijo. Nato je postal docent in pozneje profesor in ravnatelj na kmetijski šoli v Gorici. Pripadal je tudi goriškemu deželni zboru. Pozneje se je Povše preselil na Kranjsko, postal podpredsednik kmetijske družbe in Ljubljani in si pridobil precej posestva. Leta 1891 je bil v starosti 46 let izvoljen v državni zbor, kateremu pripada tudi zdaj. On je tudi član kranjskega deželnega zbora, član nadzorstva Ciril-Metodove šolske družbe itd.

Njegove zasluge v javnem življenju sta tudi pripoznala sveti oče in vladar. Morda še večje priznanje za tega katoliškega voditelja je spoštovanje in ljubezen, ki jo uživa splošno, tudi pri svojih najbolj odločnih političnih nasprotnikih. On spada k tistim korektnim politikom in dobrim ljudem, o katerih se lahko reče, da nimajo osebnih sovražnikov.

Francoske vojaške razmere.

Kriza med generaliteto. — Upor 53. pehotnega polka.

Za slavno armado — glorieuse armée — je tretja republika žrtvovala neznansko nacionalno premoženje. Glasom postave od 17. aprila 1906 se je izdalo za vojaštvo, izvemšji kolonije, 652,534.143 frankov — številno vojaštva v miru znaša nekaj več kot 582.000 mož; dejanski stroški pa so znašali glasom proračuna vojn. ministra 718,690.882 frankov.

Uspeh pa ni vreden tega denarja. Častništvo je razcepljeno v dva tabora, na eni

strani vlada nacionalistiško-monarhistovska agitacija, na drugi pa delajo med častniki za republiko framazoni in »dreyfusardi«. Slednje delo se med višjim častništvom ne izplača, kajti med sposobnimi generali nista niti dva Combista ali Briandovca. Kako naj se neki navdušujejo generali, katerim je disciplina nad vse, za republiko, katero vodijo zdaj ministri, ki so preje zagovarjali »teorijo anarhizma«, kakor n. pr. Clemenceau. Pač pa so antimilitaristi, učitelji, organizirani delavski revolucionarni sindikati in anarhisti med moštvo vsepošne sejal svoje seme, ki gre sedaj bujno v klasje. Kakor znano, so nedavno odstopili generali Hagron, Michal in Metzinger. To je tem pomembnejše, ker je bil Hagron že izdaven izbran in določen za francoskega vrhovnega poveljnika v kaki morebitni prihodnji vojski z Nemčijo. Tudi Michal in Metzinger sta bila za Hagronom najvišja vojaška dostojanstvenika v francoskem vojnem svetu. Hagron je kot vzrok svoje demisije navedel dejstvo, da je protiviojaška propaganda francosko armado tako zelo oslabila, da on ne more prevzeti zanj odgovornost v kaki morebitni vojski, general Michal pa je odkritosrčno izjavil, da zato ne more ostati na svojem mestu, ker ne more preprečiti razpada francoske armade, ki ga pospešuje — Picquart, sedanjji vojni minister, prirčni prijatelj Dreyfusov in sodrug Clemenceaujev. Ravno tako se glasi izjava generala Metzingerja. General Duchesne je dopisniku »Gaulois« dejal, da je tako morale priti, kajti kateri general bo tako bebast (stupide) in tako brezvesten, da bo gna v boj zoper izvrstne nemške vojaške popolnoma nedisciplinirano francosko armado kakor ovce v klavnico. — Republikanska zmerna glasila so tudi na vlado ogorčena in pišejo, da politika sedanje vlade mora prej ali slej povzročiti novi Sedan. Clemenceaujeva glasila seveda izkušajo stvar prikriti.

Toda dejstva so glasnejša. Upor 17. pešpolka je znan. Toda 27. t. m. se je uprl v Perpignanu še 53. pešpolk. Vzrok: Polk je preje bil v garniziji v Tarbesu. (Na Francoskem so vsi polki garnizirani navadno v domačem kraju, odkoder so vojniki vnovčeni.) Ko so izbruhili na Jugu znani viničarski nemiri, so polk prestavili v Perpignan, ker se na vojaške niso zanesli. Vojaška uprava je nameravala polk za stalno obdržati v Perpignanu. Zato je med vojniki vladalo veliko nezadovoljstvo. Povod upor pa je sledeč: Polkovnik Jollan je izkušal s pomočjo nekaterih poslancev iz Juga pritiskati na vojnega ministra, da bi polk zopet premestil v domači Tarbes. Picquart se ni udal, ampak polkovniku naložil zapora 30 dni. Nato so trobentači v vojašnici zatrobentali alarm in kmalu se je na dvorišču zbral polk, čisto pripravljen in opravljen za odhod. Vojaki so hoteli sami odkorakati na kolodvor in se popeljati na Tarbes. Komaj se je častnikom posrečilo vojaške pregovoriti, da niso izvedli svoje namere. — Iz Chalonsa se poroča, da se je protiviojaških demonstracij udeležilo tudi več častnikov 151. polka v civilu.

Tako gnezdo se mora podreti. Na njegovo mesto pa lepe široke ulice z drevoredi in s hišami, ki imajo visoke, zračne prostore! To bo varnejše in zdravejše!

V zdravstvenem oziru je Praga eno prvih mest; za vse, kar je zdravju potrebno, je poskrbljeno, samo — za pitno vodo ne. Ako pride v Prago slovenski abstinents, mora dolgo časa izpraševati, kje se dobi voda. Tista, ki jo dovaja vodovod, je hiše, ni nič drugega, kot filtrirana Vltava. In vedeti je treba, da praške tovarne vsak dan spuste v Vltavo štirideset milijonov litrov takih tekočin, ki niso za napredaj. Razen tega izročijo praško prebivalstvo srebropeni Vltavi vsak dan dvašest milijonov litrov snovi, ki se po navadi nikjer ne meri na litre.

Taka voda torej ni za abstinentne, katerim se niti vinski duhovi ne zde dovolj čisti.

Rekli so torej tistemu abstinentu, naj zjutraj ob sedmih posluša, ko bo zvonec zapel na ulici, češ, takrat na ulici prodajajo pitno vodo. Zvonec se oglasi, abstinents hiti dol, a kaj ugleda? — voz za smeti! In voznik v smeteh sedeč pa krepko zvoni, da ženske vedó, kdaj nesti smeti na ulico.

Je-li abstinents naposled izvedel, da se pitna voda dobi samo v vodnjakih, katerih je večinoma v vsaki ulici eden, o tem kronika molči.

»Kdo bo tebe, pivo, pit!« če bo pitna voda napeljana v vsako hišo. Haddi.

Volitve v generalne svete na Francoskem.

Ravnokar se vršijo na Francoskem volitve v generalne svete. Generalni sveti (conseils généraux) so zastopstva posameznih pokrajin, departementov. Njihove člane volijo v departementih po splošni volivni pravici za dobo šestih let. Vsako leto imajo generalni sveti dve redni seji; baviti se imajo samo s političnimi in gospodarskimi zadevami departementov, katere zastopajo, toda v sedanjih politično razburjenih časih se v generalnih svetih vršijo tudi zanimive politične debate splošnega značaja. Vsak generalni svet izvoli stalni departementalni odbor, ki poleg prefekturekega sveta stoji kot posvetovalni organ na strani prefektu, ki je v departementu zastopnik izvrševavne upravne oblasti in ki ga imenuje predsednik na priporočilo ministra za notranje zadeve. Generalni sveti torej nekoliko odgovarjajo našim deželnim zborom. — Dozda je pri volitvah za generalne svete zmagalo 180 reakcionarnih (monarhisti, legitimisti, bonapartisti itd.), 6 nacionalistov, 106 progresistov, 219 levčarskih republikancev, 452 radikalcev in socialističnih radikalcev, 14 neodvisnih, 11 združenih socialistov. Treba je še 107 ožjih volitev. Radikalci in socialistični radikalci so že sedaj pridobili 60 mandatov več kot zadnjič. V 350 volivnih okrajih treba še voliti.

NAGODBA.

Ischl, 29. julija. Avdienci Beckova in Wekerlova pri cesarju že kažejo svoj uspeh. Baron Beck je dopisniku »N. Fr. Pr.« dejal, da se bo nagodba zato posrečila, ker se mora posrečiti, in sicer ne samo (toliko — bi bilo boljše) iz gospodarskih, ampak tudi iz političnih razlogov. Med avstrijskim in ogrskim ministrskim predsednikom vlada najlepše sporazumljenje. V istem smislu se je izvolil izraziti tudi Wekerle.

Dučaj, 29. julija. Nagodba bo dovršena septembra meseca. V to svrhu se podajo ogrski ministri 4. septembra na Dunaj.

IZ ZVEZE ČESKIH KLUBOV.

Glasilo narodnih socialcev »Lidové Proudy« je jako nezadovoljno z Zvezo českých klubov, češ, da jo vodijo mladočehi, ki imajo od tega vse dobičke, drugi pa nič. Zato je zlasti delavstvo nezadovoljno in zahteva, da se narodnosocialni poslanci odcpejo od drugih in stopijo na lastne noge.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Praga, 29. julija. »Narodni Listy« pišejo, da bo pri razpravi o volivni reformi za češki deželni zbor težko najti večino v zboru, in da bi dolga pogajanja težko dovedla do uspeha med strankami. Mladočeško glasilo vprašuje vlado, zakaj oktroirane krivice ne popravi s tem, da oktroira pravico?

KONGRES AVSTRIJSKE NEMŠKE SOC. DEMOKRACIJE.

Dunaj, 29. julija. 30. septembra t. l. se vrši kongres avstrijske nemške socialne demokracije. Med drugim se bo izdelal nov organizacijski statut.

NEMŠKE NEZGODE V TRENTINU.

Trident, 29. julija. Dodatno se poroča: 33 Nemcev pod vodstvom profesorja Mayerja, znanega velenemškega agitatorja iz »rajha«, je napravilo demonstrativni izlet v italijanske južne Tirole in misleč, da se peljejo po Prusiji, so s primerno navdušenostjo izpričevali svoje nemštvo s klici in izzivljanjem. Poslanec Avancini je pred izletom brzojavno opozoril ministra za notranje zadeve, da je izlet Nemcev v italijansko ozemlje provokacija, katero je treba v interesu miru prepovedati. V Peruginu so Italijani celo sklicali protestni shod. Vzlic temu so se Nemci pripeljali v Calliano, kjer so jih pa Lahi na kolodvoru naklestili. Bajse so metali v vagonne tudi kamenje in s samokresi streljali. Nekaj Nemcev je ranjenih, oziroma opraskanih.

IZGREDI STAVKUJOČIH ČEVLJARSKIH POMOČNIKOV.

Saint Dé, 29. julija. (Vojaški departement.) V Raon l'Étape je 1100 stavkujočih čevljarskih pomočnikov korakalo v Detival, da se združijo z delavci ondote papirnice. Ko so policaji in orožniki na konjih hoteli čevljarje ustaviti, je prišlo do spopada. Sedem orožnikov je težko ranjenih, ravno tako en orožniški stotnik, katerega so delavci obkolili. Orožniki so na pomočnike streljali in jih več ranili.

LISTEK.

Praško pismo.

Praga, 26. julija.

Ta povodenj nam bo ostala v spominu, tudi če ućakamo nekaj sto let! Ubogi kmet! In tako grozna škoda ravno v najkrasnejšem delu Češke, ki ga zaradi njegove rodovitnosti imenujejo »zlatý prut«!

Sedaj se zopet nadaljujejo razna dela na prostem, ki so bila prenehala vsled deževja. Veliko vežbališče na Letni podirajo. Da lesovje ne bo zavrženo, ga bodo uporabili na nekdanjem razstavišču za zgradbo češke vasi. Sploh dobi to razstavišče do prihodnjega leta popolnoma novo lice. Razstavna poslopja, ki stoji še od leta 1891, se podedó in na njih mestu se zgrade večje, lepše stavbe, namenjene bodoćim razstavam. Mnogo lepega je videl praški razstavni prostor. Dasi je minula komaj polovica leta 1907, smo vendar že letos tu videli dve razstavi: Avtomobilno o Veliki noći in gospodarsko ob koncu majnika.

Podirati hité tudi nekdanjo židovsko četrt mesta. Uprav sedaj delajo ondi prostor za obe novi univerzi. Na eni strani umetnostnega muzeja bo češka, na drugi pa nemška.

Prav je, da vsaj po nekoliko ločijo dijake

obeh narodnosti. Kjer so taka narodnostna nasprotja, kakor na Češkem, je ločitev neobhodno potrebna.

Praški tehniki sta že dalje časa ločeni. Kajpak se še vsako leto mnogo Nemcev vpiše na češko tehniko in mnogo Čehov na nemško. Če dijaki na eni tehniki najde posebne težkoče, se vpiše na drugo. A taki uskoki ne smejo preočito kazati narodnostne barve.

Lep prostor bodo pripravili novima univerzama. Blizu »Fetězové lávke«, torej ne daleč od Karlovega mosta, skoro neposredno za staromestnim magistratom.

Ondi so podrli že nebroj majhnih hiš. Vse so bile n. pr. take, kakor v Ljubljani v... Si ne upam reči kje. Kajti ako pravim majhne hiše, s tem ni rečeno, da nobena ni imela treh nadstropij.

V Pragi so pač stavbeniki že popolnoma moderni. Kar ni velikansko in veličastno, je po njih mnenju majhno.

Zato pa to ni majhno, kar so lani sezidali namesto nekaterih domov, katere so podrli v židovski četrti.

Moderno mesto tudi mora biti takovo.

Sicer pa moderno gor' ali dol', Staro mesto itak ni smelo tako ostati, kakršno je bilo in kakršen je še danes tisti del tam okolu Melantrichove ulice. Ko bi tukaj gorelo! Strah in groza! Kdo pa bo ven prišel? To je pravi labirint. Še v mirnem času prideš komaj ven, ako si začel v te prezidane, podzidane, obzidane in zazidane ulice.

RUSKO-JAPONSKA POGODBA.

Pariz, 29. julija. Tukajšnji japonski poslanik je izjavil, da sestoji rusko-japonska pogodba iz petih točk: 1. Trgovinska zveza. 2. Pravica ribištva. 3. Mandžurska železnica. 4. Ureditev meje. 5. Vzdrževanje dosedanjega posestnega stanja na Daljnem Vzhodu. — Pogodba se je 28. t. m. podpisala v ruskem ministrstvu za zunanje zadeve in se bo kmalu objavila.

PROTI BIVŠEMU PREDSEDNIKU DUME.

Moskva, 29. julija. Bivšemu predsedniku dume Golovinu je tukajšnji mestni urad sporočil, da v mestu moskovskem nima volivne pravice, ker ni ne v državi, ne v mestni službi in tudi ne plača hišnega davka.

KONČANA STAVKA.

Johannesborg, 29. julija. Štrajk rudarjev v rudokopih za zlato je končan.

STALIŠČE RUSINOV.

Černovice, 29. julija. Načelnikov namestnik rusinskega kluba Wasilko je tu poročal o parlamentarnem delu in stališču Rusinov. Rusini so od meščanskih strank izolirani, oni so združeni s socialnimi demokrati, sionisti in tremi nemškimi svobodomislici. S Slovani niso v zvezi, ker so ti prijatelji Poljakov in zelo »klerikalni«. Poljaki so v novem parlamentu še veliko bolj vplivni, kakor so bili v starem — na njihov mig se vzdigne vsa nemškonalna zveza, krščanski socialci in Čehi. To je slovansko-klerikalni blok v zvezi z nemško desnico. Wasilko je za jesen obljubil najradikalnejšo politiko.

KATOLIŠKI MODERNISTI.

Lyons, 29. julija. Tu je prenehala izhajati revija »modernih katoličanov«, »Demail«, pri kateri je v prvi vrsti sodeloval Le Roy, katerega zmote je obsodil zadnji dekret kongregacije sv. oficija.

VELIKE ITALIJANSKE VOJAŠKE VAJE.

Rim, 29. julija. »Giornale d'Italia« poroča, da bodo letošnje italijanske vojaške vaje izvanredne važnosti. Stali si bosta nasproti dve armadi, ne samo dva zbora. Naloga je: Preprečiti pri Novari združenje dveh armad, ki sta prekoračili simplonski in velikobernardski prelaz in se v ravnini izkušata združiti. Vajam, ki se prične 28. avgusta in končajo 6. septembra, bo prisostvoval kralj od kraja do konca.

POIZKUŠEN NAPAD NA KRALJA PETRA.

Blizu postaje Palanka, mimo katere se je kralj Peter vozil v zdravilišče, je paznik opazil, da so železniški premikalniki napačno postavljali in da bi se moral kraljev vlak zalepeti v tovarni vlak; zato je hitro popravil napako ter s tem odstranil nevarnost.

Dnevne novice.

+ Zakaj ne postavimo številke pred ničlo? Čestita mladenka »Nova Doba« čuti včasih skrivno nagnjenje do osebe Ivana Hribarja. Tako nam zameri, ker smo smešili »delo« poslanca Iv. Hribarja. Naj nam čestita mladenka »Nova Doba« ne zameri, ako pri tem konstatiramo, da nismo storili ničesar drugega, nego slovenski javnosti reklamno politično delo Iv. Hribarja postavili v pravo luč. Capljanje za »Slovenskim klubom« v vseučiliški zadevi in vsiljevanje Hribarjevo za podpis v slovenskem srednješolskem vprašanju, kakor vse Hribarjevo dosedanje politično početje kaže popolnoma jasno, da Ivan Hribar hlasta le po osebni reklamni in ne po resnem delu za stvar, sicer bi se ne vmešaval v stvari, katere je »Slovenski klub« že započel in bi s svojo bahaško nespretnostjo ne škodoval stvari. Tudi v politiki Ivan Hribar ne more zatajiti svoje agentske narave in zato naj bo »Nova Doba« prepričana, da takega dela ne moremo opisovati kot koristno za započeto akcijo. Zato so naši poslanci tudi odrekli Hribarju podpise za znano prošnjo, v kateri je Hribar milo prosil to, kar je »Slovenski klub« že zahteval in ima že gotove upe na uspeh. V slovenskih zadevah je merodajen »Slovenski klub« in ne Hribar, ki še do danes nima potrjenega mandata in s katerim je radi njegovega političnega značaja vsaka zveza naših poslancev naravnost izključena. V naših očeh je celo Schwegel boljši narodnjak kot Hribar, ker Schwegel privoli v kranski deželni zboru 10 novih slovenskih mandatov, s katerimi bi Slovenci še-le postali resnični gospodarji dežele, Hribar pa to s strankarskega stališča prepričuje z zavijanjem in brez resnega pogleda v bodočnost. S takim možem nobene zveze! Ali hočemo naši poslanci imeti zveze z možem, katerega magistrat odpušča stanovanja in službe ljudem, o katerih na magistratu samo sumijo (!), da niso pri volitvi delali za Hribarja? Hribar tako početje trpi in ljudi, ki mu pridejo pojasnit magistratovo zmoto, z največjo ošabnostjo meče vun iz pisarne! To Hribarjevo »slovensko skupnost« bodo že v državnem zboru primerno osvetlili, da bodeta Hribarjeva ošabnost in terorizem pošteno oprana in da bo tudi vsak politični slepec videl, da z možem, kot je Hribar, za poslance slovenskega ljudstva ni mogoča nobena skupnost in da Hribar, katerega nihče ne mara in ki je absolutno brezvpliven slovenskim parlamentarnim akcijam k večjemu le škoduje, ako se vanje umešava s svojimi papirnati reklamami. Edino, kar damo »Novi Dobi« prav je to, da je ves nastop Ivana Hribarja res bolj — žalosten kot smešen. Kadar bodo častiti mladenki »Novi Dobi« zrastle v politiki lasje, bo glede Ivana Hribarja na vsej črti istega mnenja kot mi.

+ Občinske volitve na Vrhniki. Dne 29. t. m. so se vršile občinske volitve za prvi in drugi razred. Znani liberelec notar z znanim

postopačem demokratom je bil prepričan, da uniči ta dan s svojimi »birti« pošteno ljudsko zastopstvo v občinskem odboru. Težišče seveda je bilo na drugem razredu. Notar, župan in predsednik trgovske zbornice s tovariši zbero zares vso silo. Pritegnejo demokrate kot agitatorje in store vse, da rešijo magnetstvo. Vozijo se križem cele dežele in iščejo pooblastil. Na volišče privlečejo brez usmiljenja bolnega oteklega revčev v copatah. Privlečejo od njihove posojilnice odvisne volivce, ne meneč se za to, da jih s tem gmotno oškodujejo in uničujejo. Komisijo sestavijo iz samih liberalčkov. Pri naših pooblastilih gledajo z ostrim očesom na vsako pičico. Najmanjša pomotica pri naših volivcih se vpoštevata in staremu liberalcu iz Podlope smeje se šepetati na uho imena liberalnih odbornikov. S smejljaji skušajo motiti naše volivce pri glasovanju. Notar voli z odobrenjem komisije za odsotnega zastopnika brez vsacega dokazila. In vendar je uspeh ta: Zmagala je ljudska stranka! Strašno so se tudi osmešili magnetje v prvem razredu. Posrečilo se jim je tudi namesto naših razumnih inkušenih gospodov, poriniti v odbor par »birtov« in nedolžnega fanta, po katerem pač občina ne bo ne slabša, ne boljša. Volil je sam »On«, »krščanski socialist« »čekinasti Program« in na pomoč obupanom so prihitele štiri učiteljice — volivke brez pravega prepričanja in zastonjosti. Razume se, da dotičnice strašno obsoja Vrhnika in pripravile so si zelo vroča tla. Stoji pa tole: »Občinsko zastopstvo v sijajni večini je danes v rokah ljudske stranke.« Naših odbornikov je v odboru 23, nasprotnikov samo 7. Jelovška ni v odboru. Nasprotniki so blamirani, ker jim protest ni pomagal do moči. Proti nepostavnostim pri volitvi I. razreda se S. L. S. pritoži.

+ Shod na Jesenicah. V nedeljo se je vršil na Jesenicah javen shod, ki je bil dobro obiskan. Poslanec Gostinčar je poročal o delovanju državnega zbora, osebno z ozirom na delavske težnje. Ivan Gostinčar je predlagal na posvetovanju sklenjeno peticijo na državni zbor glede strogostnega zavarovanja delavcev, ki je bila soglasno sprejeta. Nato je bil lepi shod zaključen.

+ Javni ljudski shod S. L. S. pri Devici Mariji v Polju. V nedeljo 28. t. m. je sklicala S. L. S. javno ljudsko zborovanje pri Devici Mariji v Polju. Otvoril je shod član vodstva S. L. S. g. Anton Jeriha. V predsedstvo se izvolijo gg. Anton Jeriha, predsednik; Molja, njegov namestnik in Lajovic, zapisnikar. O sedanjem političnem položaju s posebnim ozirom na delavstvo govori Moškerc. Peča se v svojem govoru tudi s predlogi glede na delavstvo in pa o delavskih zahtevah na ljudsko zbornico. Burno je shod odobral odločni nastop drž. poslancev S. L. S. na Kranjskem, »Kmečke zveze« na Štajerskem in goriške »Sloge«, ki so si ustanovili »Slovenski klub«, ker niso hoteli imeti ničesar skupnega z liberalnim Hribarjem. Shod je izrekel zaupnico dr. Šusteršiču in poslancem, združenim v »Slov. klub«. Govornik se peča končno še s stanovskim združevanjem. Ob tej priliki najostreje obsoja nekega tvorniškega delodajca, ki se je tako daleč izpozabil, da je pretepel nekega delavca, ker se mu je odgovarjal. Drugi govornik g. Puc govori o mladeniški organizaciji in o važnosti telovadbe za mladino. Na predlog delavcev Lajovica in Molje se sklenejo peticije na državni zbor glede na uvedbo zadostnega starostnega zavarovanja, o poddržavljenju premožgokopov in večjih tvornic, o izboljšanju bolniških blagajn, o odškodnini delavcem, poklicanim k vojaškim vajam, o uvedbi splošne in enake volivne pravice v vse zastope, o izboljšanju rudarskih in postav o bratovskih skladnicah.

+ »Tema se dela!« »Narod« je posvetil cel uvodni članek, poln hudega zdihovanja strašnemu dejstvu, ker je dunajska policija opozorila nekatere knjigotržce, naj odstranijo neke nenravne podobe iz izložbenih oken. To se je zgodilo z ozirom na mladino, kajti impertinentno je res, da razne papirne trgovine in knjigotržnice, v katere morajo zahajati šolski otroci, mladini razstavljajo najnesramnejše nuditve. Če so Ticiani in Kranachi slikali nage ženske, jih niso zato, da bi visele v izložbi trgovin, kamor hodijo otročaji zvezke in svinčnike kupovat. Judje seveda grozno uplijejo, ker je kšeft z nenravni knjigami in podobami njih posebna specialiteta. Da »Narod« ž njimi joka, kaže le, odkod zajemlje svojo »kulturo«.

+ »Zadružna zveza« v Ljubljani prosi preč. gg. župnike in druge duhovnike, ki so istočasno načelniki hranilnic in posojilnic ali drugih gospodarskih združenj in ki bi hoteli blagovoljno sprejeti brezplačno na stanovanje in hrano kakega hrv. bogoslovca, da to naznanijo čimprej »Zadružni zvezi«. Nekaj hrvaških bogoslovcev se je namreč letos obrnilo do »Zveze«, da bi jim preskrbela priliko, da bi zamogli od blizu proučiti našo zadružno organizacijo in potem širiti jo po Hrvaškem. Apeliramo na dobrosrčnost naše častite duhovščine.

+ Z Makedonijo primerja »Piccolo« od 28. julija Trst. Piše, da na vrhovih kontoveljskih, na Škorkliji in v Kjadinu prebivajo zločinci, ki so mesto tako okužili, da je sedaj Trst središče cele mafije. Umori, ropi, napadi, vlomi so na dnevnem redu, zločincem pa ni moč priti na sled. Trst je sedaj mesto organiziranih band. Treba uvesti izvanredne policijske naredbe itd. Res je, a o vzrokih se »Piccolo« kruto moti. Prvič ni res, da se zločinci rekrutirajo iz slovenskega ozemlja okoli Trsta, ampak to je infamna laž judovskega glasila. Središče tržaških apašev je staro mesto, v sredi Trsta — rekrutirajo se pa zločinci iz Italijanov iz kraljevista, izgnancev, alkoholikov, sovodnikov, prostitutk, zanemarijene mladine, brezposelnih težakov, oštirjev staro-

mestnih špelunk, telesno in dušno okuženih pomorščakov iz trgovskih ladij itd. Večina teh ljudi je italijanska — babnice sovodnice in nesramnice so večinoma Benečanke, moški oštirji in brezposelni delavci pa »regnicoli«. Tržaško barabstvo pa je »med drugim vzgojil sam »Piccolo« s svojo pisavo. Kdo bolj zagovarja perverzne spolne grehe in umore, kakor »Piccolo«, kadar poroča o sodnijskih razpravah in vsakega zločinca izgovarja s »psihičnimi in patološkimi abnormalnostmi?« Kdo bolj hujska narodnost proti narodnosti in vzgaja agitatorje za nemoralno magistratovsko stranko? Kdo najema mularijo za demonstracije? Kdo plačuje, kdo vzgaja? Kdo zasramuje javno oblast, kdo meče policiji polena pod noge? Odgovor: Iridentovska, judovska kamora in njeno glasil »Piccolo«. Politični kamori se je pridružila zločinska. Sedaj seveda toži oče nad sinom, pa je prepozno.

+ Vspeli naših poslancev. Vrhnški občini se je telegrafično ukazalo, prirediti vse potrebno za pomožno akcijo po toči poškodovanim posestnikom.

+ Goriška posebnost je liberalno laški mestni zastop glavnega mesta Gorice. Ti gospodje, ki so vdinjani v službo judovskega lista »Corriere«, izpolnjujejo svojo dolžnost kot mestni očetje na prav poseben način. Pretečeni petek je bila dolga seja mestnega sveta. Ker je gospodum postalo vroče in dolgčas, so sklenili: »Nehajmo za danes, bomo pa jutri nadaljevali«. Prihodnja seja je bila torej v soboto. Sešel se je radovedni publikum, niso se pa sešli mestni očetje. Iskali so jih okrog po mestu, telefon je pel. Slednjič so jih spravili skupaj toliko, da bi se seja bila lahko začela, ko ne bi bil manjkal le še en mestni svetovalec. In zopet so spustili magistratne sluga na lov za mestnimi očeti. Po dolgem trudu so jih našli v kavarni »Teatro«, kjer ti gospodje sploh običajno razvijajo svoje delovanje. A ubogi sluga so slabo našli. Nihče izmed ondi navzočih ni hotel k seji. Eden se je izgovarjal, da je bolan, da ga noga boli itd., le eden je bil toliko odkritosrčen, da je povedal, da se mu ne ljubi k seji. In seja se seveda potem ni vršila, ker je manjkal en mestni svetovalec, ki se mu pa k seji ni ljubilo. Taka je ljubezen judovskih mestnih očetov za goriško mesto. Res, goriška posebnost!

+ Spremembe in imenovanja v sodni službi. »Wiener Zeitung« je priobčila nastopno: Pravosodni minister je premestil okrajnega sodnika Ivana Dougan iz Cerknega v Ajdovščino; sodnijske adjunkte Riharda Fornasari iz Krka v Podgrad v Istri, dr. Diega Ziegler iz Sežane v Gorico, dr. Petra Caneva iz Podgrada v Istri v Kormin in dr. Emanuela Perčič iz Rovinja v Volosko. Sodni adjunkt v področju višjega deželnega sodišča v Trstu dr. Anton Marinaz je dobil mesto sodnega adjunkta pri deželnem sodišču v Trstu. Okrajnim sodnikom so imenovani: drž. pravdnika namestnik dr. Karol Snider v Gorici za Tržič, sodna adjunkta Rudolf Sterle v Gorici za Cerkno in Spiridion Peručič v Voloski za Motovun; sodnijskimi tajniki so imenovani: sodnijski adjunkt Peter Cornel v Komnu, Emil Czaksta v Motovunu in Silvij Tujah v Kopru za deželno sodišče v Trstu, dr. Viktor Rigatti-Luchini v Cervinjanu za trgovsko in pomorsko sodišče v Trstu, dr. Silvan Sincovich na Krku za Rovinj in Henrik Lasič v Korminu za Gorico. Sodnim adjunktom so bili imenovani avskultanti dr. Fran Spongia za področje višjega deželnega sodišča v Trstu, dr. Eneja Coglievina za Motovun, Peter Zink za Volosko, dr. Karol Milič za Pazin, dr. Avgust Trevisan in Josip Simičič za Koper, Ivan Nežič za Krk. Nadalje je pravosodni minister imenoval namestniki državnega pravdnika sodne adjunkte Alberta Tomičiča v Pazinu, dr. Edmunda Zumin v Kopru in dr. Alberta Barzal deželnega sodišča v Trstu za Trst in dr. Rudolfa barona Rinaldini v Korminu za Gorico.

+ Shod nemških katolikov v Würzburgu od 25. do 28. avgusta bo združeval v sebi 55 prireditev, ki bodo udeležnikom podale celoten pregled o delu katolikov v Nemčiji. Kakor nam je doslej znano, udeležijo se shodov v Würzburgu izmed Slovencev č. g. Al. Stroj, predsednik »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov« v Ljubljani.

+ Dr. Jožef Srebrnič, bivši predsednik »Danice«, rojak solkanski, bo dne 4. avgusta daroval slovesno sveto mašo, prvo v svojem rojstnem kraju v Solkanu pri Gorici. Gospod doktor je pred kratkim daroval novo mašo v Rimu. Bog živi mladega in idealnega duhovnika, pri njegovem povratku v domovino!

+ Pletarstvo v ljubljanski okolici. Iz Šmartnega pod Šmarno goro se nam piše: Veliko zanimanje je vzbudil ministrski odlok radi podpore pletarstva. Ta važna hišna obrt se je že pred leti tukaj vpeljala. Vendar pravega uspeha ne more pokazati, ker jo ovirajo razni predsodki. Ljudje bolj čislajo zidarstvo ter šoli odrasli mladeniči silijo v Ljubljano, kjer se večkrat npravno pokvarijo. Z velikim trpljenjem res nekaj zaslužijo, pa si ne morejo ničesar prihraniti. Izučen pletar pa doma v senci, oziroma na gorkem pozimi opravlja snažno in lično delo, za katero skupi lepe svote, ki jih obrestonosno naloži v domači hranilnici. Ob nedeljah in praznikih mu niso mar le krčme in uživanje, ampak vzame v roke koristno berilo, pa gre pogledat nasade vrb ter misli na svoj obrt. Kakor želimo, da bi domači zidarji spodrinili tuje delavce, moramo vendar dati prednost pletarstvu. Pozimi, ko zidar počiva, bi se v družinah delalo in veliko zaslužilo. Bregovi Save in Gameljše so kakor nalašč za nasade vrb. Treba je le strokovne izobrazbe, da se vidi uspeh in padejo predsodki. Zato veseli pozdravljamo namero naše občine, ki hoče vso zadevo urediti.

— Otrok utonil v vodnjaku. Dne 28. t. m. okoli dveh popoldne, pustila je Helena Pez-

dirnik, posestnikova žena na Dovjem, svojega poldrugo leto starega sinčka Jožefa brez nadzorstva pred hišo skakati. V neopaznem trenutku se je otrok odstranil. Po preteku kake četrt ure ga je mati pogrešila. Poslala je svojega moža za njim. Ta ga je res našel, a mrtvega. Otrok je namreč zašel h kakih 40 krakov oddaljenemu vaškemu vodnjaku, v katerega je padel in vtonil. Torej matere pazite na otroke!

— Prestavljen je c. kr. finančni konceptni praktikant g. J. Korber iz Logatca v Črnomelj in mu je ondi pridelen davčni referat.

— Salezijanci v boštanjki župniji. Katehet Smrekar je prodal Salezijancem svoj grad imenovan Turški grad. Prišli so iz Poljskega in bodo imeli v gradu noviciat in šolo za gojence. Zdaj jih je vseh skupaj 50. Večinoma so Poljaki, nekaj je Slovencev.

— Pasja steklina v okolici Ljubljane. Po leg sedmih slučajev pasje stekline v kamniškem okraju sta se tudi v ljubljanski okolici pripetila dva slučaja, in sicer pri Sv. Jakobu ob Savi in v Tacnu, kjer sta bili tudi dve osebi ogriženi. Obe sta morali v Pasteurjev zavod na Dunaj. Da se vendar zabrani razširjevanje te silno nevarne kužne bolezni, je v prvi vrsti potrebno, da posestniki psov dobro pazijo na svoje živali in vsako sumljivo obolenje naznanijo ali županstvu ali orožnikom, obenem pa sumljivo žival (psa, mačko i. dr.) dobro zavarujejo, da ne ogriže ljudi ali živali. Pred vsem pa se morajo odredbe oblasti natančno izpolnjevati, ker se tu ne gre samo za zdravje živali, temveč za najdražji zaklad: za človeško zdravje in življenje in je tedaj vsakdo tudi po vesti dolžan spolnovati vse predpise pasje zaprtije. Le ako bo vsak posameznik storil kar postavna dolžnost zahteva, bode tudi mogoče hitro zatreti kužno steklino, ki preti sedaj tudi mestu Ljubljani, kamor prihajajo prepogostokrat psi brez nagobčnikov ravno iz okuženih krajev in občin. Prav zelo umestno bi bili tedaj pogostejši lovi na pse brez znamk po Ljubljani, da se preprečijo večje neizgode po domačih in tujih pseh.

— Utopljenko našli. Dne 25. t. m. so v Mednu ob St. Vidu nad Ljubljano našli žensko truplo, katero je pustila Sava ob Jezu. Truplo so iskali že nekaj dni. V soboto, dne 20. julija, je namreč v Medvodah utonila vdova gospa König. Bila je Dunajčanka in v Medvodah le na letovišču. Gori omenjenega dne pa je šla s svojo materjo v kopel. Kopala se je navadno v bližini mostu, a usodepolnega dne si je izvolila drug prostor. Plavajočo je zanesla voda ravno na ono mesto, kjer se združujeta obe reki: Sava in Sora. Na njeno prosoje vpitje ni jej mogla pomagati uboga mati, kopajoča se ob kraju in ljudje, ki so pridrevili pozneje, so zakasneli. V nekaj sekundah je bila že žrtva deroče Save. Mrtvo truplo so žalostni sorodniki odpeljali seboj na Dunaj.

Predrzen tat. Peter Grohan, rojen v Kranju, brez stalnega bivališča, je izučen pek, in pravi, da že dalj časa v Trstu dminari. Tega pa obdolženec ne more dokazati, ker nima ne delavskih knjižic, niti kakih drugih izkazov. Dne 1. junija tega leta je bil v Ustju pri Litiji aretovan, ko je reči, ki jih je bil v Sekovici hiši izmaknil, prodajal. V tej hiši je poizkušal tudi vlomiti v zaklenjeno skrinjo, v kateri je bilo shranjenih 160 K gotovine, a so ga prepodili. Orožnika je nalagal, da se piše France Hrastar in da je doma z Opčine. Kradel je v tatinski družbi še neznanega tovariša. Pri Rebeču na Uncu je izmaknil zimsko čevlje in razne dragocenosti v skupni vrednosti 112 K 60 h. Janezu Gladku na Fužinah razno obleko vredno 36 K. Mariji Selak na Selu par novih čevljev, Mariji Cerar v Uševku dva para čevljev in svilnato ruto in Alojziju Šekšu v Ustju dva para čevljev, robec, nogovnice in nožič. Skupna vrednost ukradenega blaga znaša 191 K 20 h. Obdolženec vse tatvine tajni razen one na škodo Alojzija Šekša, pri kateri je bil zasačen. Da bi poizkušal skrinjo odpreti, v kateri se je nahajal denar, tajni. A vse zaslisane priče so ga izrecno spoznale kot storilca. Grohan je znan kot delomrzen postopač, ki je bil zaradi tatvine že opetovano kaznovan. Sodišče mu je prisodilo 18 mesecev težke ječe, po prestani kazni se bode pa oddal v prisilno delavnico.

— Zanimiva pravda proti Južni železnici. Dne 8. aprila 1905 popoldne je pogorelo vse gospodarsko poslopje živino posestniku Martinu Šopcu v Rigoncah; škoda je bilo K 4421. Takoj se je raznesla govorica, da so ogenj povzročile iskre, ki so iz lokomotive mimo vozečega vlaka letele proti Rigoncam; poslopje je oddaljeno od železnice 90 metrov; dne 8. aprila je bil pri nas zelo hud vihar, ki je iskre tako daleč zanesel. Istotako se je raznesla govorica, da je ogenj zanetila zlobna roka; uvedla se je kazenska preiskava proti sosedu, a se je morala ustaviti. Sepec je bil zavarovan za malenkostno svoto; dobil je od banke »Slavije« komaj 400 K. V veliki bedi se je ojunačil in je jeseni l. 1905 zoper železnico vložil tožbo za plačilo odškodnine potem, ko je njegov zastopnik zbral obsežno dokazno gradivo zoper železnico. Dognalo se je še pred tožbo, da železnica kuri z zelo slabim preperelim premogom, da je bil strojevodja (ki je dotični dan vozil mimo Rigonc), že kaznovan, ker je nekoč vozil brez iskrobrana (k ima namen zabraniti iskromet iz lokomotive), da so nekatere priče videle iskre leteti do Šepčevega poslopja. Priče so bile zaslisane na licu mesta, izpovedale so dovolj ugodno; istotako sta bila zaslisana dva zvedenca — inženjerja — na licu mesta o možnosti, ali je mogoče ogenj nastati vsled iskrometa; istotako sta bila v Sisku zaslisana dva druga zvedenca, ki sta preiskala tri lokomotive in iskrobrane ter jih precej v neredu našli. Kljub temu je deželno sodišče dunajsko odbilo tožbo in Šepcu naložilo vse ogromne stroške, češ, da se ni moglo prepričati, da so ravno iskre iz lokomotive

ogeni zanetile. Višje deželno sodišče na Dunaju je vsled priziva tožnikovega zaukazalo nov ogled; na podlagi tega je sodišče prišlo do prepričanja, da je ogenj mogel nastati le vsled iskrjenja, ter je ugodilo tožbi in železnico obsodilo na plačilo odškodnine 4021 in vseh stroškov. Tako se je po dveh letih končala pravda, ki je še nedavno igrala politično vlogo, ker se je neugodni izid v 1. instanci izkoristil zoper zastopnika Martina Šepca, drž. poslanca dr. Ivana Benkoviča. Južna železnica pa se je zopet lahko prepričala, da trma ni zmiraj na mestu; tožnik ji je namreč svoječasno ponudil poravnavo na 2000 K, a Južna železnica je ponujala le 1000 K brez stroškov!

— **Hrvatska kršćansko-socialna zveza.** — Hrvatska Hrvatom« poroča, da se v Zagrebu deluje na to, da bi lista »Hrvatstvo« in »Hrvatska« se združila in da bi se osnovala tudi skupna stranka pod naslovom »Hrvatska kršćansko-socialna zveza«.

— **Vojak je napadel s sabljo,** kakor smo poročali, v Mlinskem pri Kobaridu mladeniča Alojzija Volariča, ne Manfreda, kakor se je pomotoma poročalo. Podrobneje se še poroča o tem dogodku: V neki gostilni v Mlinskem je pijančeval dotični vojak, da so ga naposled vrgli ven. V istem času se je spraval iz sosednje hiše na skedenj spat Alojziji Volariču. Ko pride ven, skoči predenj vojak in začne mahati po njem. Volarič je padel, ne da bi bil mogel zaklicati na pomoč. Čez več časa se je zavedel, vstal in šel nazaj v hišo ter zaklical svojo mater. Vsa prestrašena mati ga vpraša, odkod je padel. Vedel ni povedati drugega, kakor da je videl nad seboj dvigniti sabljo nekega vojaka. Zid je bil od oistrine ves razsekan. Mladenica je rešilo to, da je napadalec tolkel po zidu. Dobil je 16 ran. Vojaki zdravnik je bil kmalu na mestu, tudi več vojakov s častniki in mlinski sosedje so prihiteli. Tudi pozneje so prihajali zdravniki vsak dan trikrat, dokler ga niso prenesli v vojaško bolnišnico. Podpolkovnik je družini izrazil sožalje, da se je tako zgodilo in ga je dal prenesti v vojaško bolnišnico, kjer so ranjencu silno lepo stregli.

— **Samoumori vojakov v Gorici.** O tem se v listih mnogo piše, a gotovega ne ve povedati nihče. Sedaj kroži govorica, da je neki nadporočnik dal zvezati nekega prostaka tako, da se je ta zadušil. Stvar utegne biti pretirana. Od zelo blizu stoječe osebe je izvedel naš poročevalec sledeče: Pred dobrim mesecem je dobil neki vojak en teden zapora. To ga je hudo užalostilo. Hotel je napraviti razburjenje, in si je, ko je čul, da se blizu nadzornik zaporov, dal okrog vratu vrvice ter kričal na pomoč. Seveda so mu vrvice takoj odstranili. Drugi slučaj se je zgodil pred enim tednom. Tudi tu si je dal vojak vrvice okrog vratu, da se obesi; a so ga takoj rešili. Prepeljali so ga v bolnišnico, da konstatirajo, če ima na vratu kaj poškodb. Dognalo se je, da nima na vratu od vrvi nobene poškodbe. Sedaj ga drže v bolnici, da vidijo, če ni morda zmešan. Ta vojak je novinec, ki služi šele prvo leto. Komisija ga je izpraševala, če se ni morda poskušil obesiti, ker ga kdo muči in grdo ž njim ravna. Vojak je izjavil, da ne. V bolnišnici pa je nekemu bolniku dejal, da se je hotel obesiti, ker ga neki korporal preveč muči. To je izvedel poveljnik polka in sam osebno prišel v bolnišnico k vojaku. A temu je vojak izjavil, da ga nihče ne muči; na vprašanje, kaj mu je naredil korporal, izjavil je, da mu daje preveč dela. Tako oseba, ki je blizu stoječa. Vsekakor pa je gotovo, da vojaki s svojim sedanjim polkovnikom 47. polka niso zadovoljni. Razne čudne okoliščine kažejo, da se za zidovi vojašnice godi marsikaj, kar se ne bo še kmalu izvedelo. Vojaška oblast napram vsem govoricam trdovratno molči.

— **Umor kočijažev v Trstu vedno bolj zagoneten.** Še zdaj je vsa stvar skrivnostna. »Piccolo« poroča, da je policija zaprla neko osebo, ki je z umorom v zvezi. V tem oziru se iz Trsta poroča sledeče: Soboto se je zglašil v bolnišnici v spremstvu dveh mladeničev človek, ki se baje piše Alojziji Zergol, pa se izdaja za Franca Nagodeta. Spremljevalca njegova sta zahtevala, naj ga sprejmejo v opazovalnico za umobolne, ker je blazen. Kmalu nato se pa v bolnišnici oglasi policijski uradnik in je »blaznega« zaprl. Baje se je Zergol podal v bolnišnico, da bi ušel opazovanjem policije, ki sumi, da je tudi on v zvezi z umorom kočijažev. Zaprtemu Karolu Deltinu se je baje posrečilo dokazati, da je bil na dan umora Praznikovega celo noč drugod — v kritični uri umora je bil v kavarni »Goldoni«. Zadeva postaja vedno skrivnostnejša. — Tudi »Edinost« in »Piccolo« poročata, da je sum na Karola Deltina najbrž nesnovan. Policija je zaprla nekega Italijana, ki je stanoval svojčas skupaj z ono prostitutko Jožefo Sila iz Postojne, katera je lastnica dežnika, ki so ga našli v vozu umorjenega kočijaža Mohoroviča. Ta človek je stanoval z dično Jožefo skupaj, ne da bi bil pustil prijaviti se policiji. Imenoval se je sedaj Humbert Rovelli, sedaj Zambelli. Dan pred umorom ga je gospodinja, kjer je stanovala Jožefa, spodila iz hiše. — Policija pa molči, kar je gotovo zelo pametno. Če listi razobešajo rezultate poizvedovanj in podatke na veliki zvon, s tem dajo zločincem priložnost, voditi policijo za nos, kar se godi brezdvomno tudi v tem slučaju, kjer se je tržaška policija prepozno spomnila na rek: Molčanje je zlato.

— **Svinjski pastir je stavkal** v Moslavini ob Dravi. Občinsko poglavarstvo je namreč izdalo odlok, da gospodarji vaškemu svinjskemu pastirju ne smejo izročiti niti najmanjšega njegovega zaslužka, ampak radi njegovih dolgov vse izročiti občinskemu uradu. Pastir zvečer prižene svojo čedo domov in se, ko izve, kaj se je sklenilo proti njemu, takoj odloči, da bo drugi dan začel stavkati. S tem

pa je dobil na stran po vasi vse, kar nosi krilo, ker ob času poljskega dela ženske ne morejo opravljati svinj doma. Po vseh voglih in koncih so letele na občinskega blagajnika krepke psovke, ko pa to ni nič izdalo, udarile so jo in corpore v občinski urad ter takoj omehčale blagajnika z jeziki. Vesele so hitele k pastirju z novico, ta pa je ob 9. uri že odhajal s svojimi varovanci na pašo.

— **Svinja je ogrizla** v Batini na Hrvaškem šestmesečno dete Josipa Škofa. Udrila je hišna vrata ter izvlekla otroka na dvorišče, kjer mu je zgrizla desno nožico do kosti, da je moral zdravnik kos mesa odrezati.

— **Iz vlaka je skočil** 22. t. m. med postajama Leskovac in Zdenčina Andrej Pavel, ki se je peljal z malim sinčkom in tremi prijatelji v Reko, odkoder je nameraval odpotovati v Ameriko. Ko so pa vlak ustavili, je že Pavel izginil v bližnjem gozdu. 23. t. m. so ga ujeli in oddali zagrebški policiji, kjer je rekel, da je zato skočil iz vlaka, ker ga je hotel nekdo umoriti. To se jim je zdelo čudno, zato so ga poslali s policijskim agentom v Reko, Pavel pa je zopet pri postaji Delnica skočil iz vlaka ter izginil.

— **Svilogojstvo na Hrvaškem.** Hrvaška vlada prevzame svilogojstvo v svojo lastno upravo.

— **Samoumor.** Ustrelil se je dne 26. t. m. ob polu 1. uri jutraj v Idriji pri Bači, 20-letni Kanceler Josip iz Solkana. Gnala ga je k temu neozdravljiva bolezen.

— **Splošna stavka v Sarajevu?** Ustavili so delo lesni delavci, zidarji, 24. t. m. so stopili v stavko tapetniki in več drugih strok. Baje se utegne stavka razširiti na celo deželo.

— **Umor in samoumor.** Poročnik 64. pešpolka, čegar ena kompanija se nahaja v Jablanici, Nikolaj Munteau, se je strastno zagledal v soprogo svojega stotnika, ki mu je lu-bezen tudi vračala. Ker ni bilo upanja, da se bodeta mogla kdaj združiti, sklenila sta oba umreti. Munteau je najprej ustrelil v stotnikovo soprogo ter jo smrtnonevarno ranil, nato pa še sebi pognal v glavo kroglo, da je ostal na mestu mrtev.

— **Slovenske vesti iz Amerike.** Umril je v clevelandski bolnišnici Anton Žnidaršič iz Logatca v starosti 42 let. Teden preje je v domovino odpotovala njegova soproga s hčerko. — Trgovski pomočnik Oskar Wolf v Clevelandu se je hladil pri oknu, predno je šel spat, pri tem je pa zadremal. V spanju je izgubil ravnotežje in telebnil iz drugega nadstropja na cesto, da si je zlomil levo nogo. — Plast železne rude se je vsula v Elyju na Josipa Koščaka ter ga nevarno ranila, vendar je upanje, da okreva. — Pri fari sv. Vida v Clevelandu se je ustanovilo Marijino dekliško društvo. Pri tej priliki »Nova Domovina« strastno napada ondodnega župnika. Njena prava smer se kaže vedno očitnejše.

— **Tržaška policija** je zaprla 5 oseb, ki so na sumu, da so napadli 26. t. m. ponoči v ulici dell Erema tiskarja Dante Fornasiera, ga ranili in oropali. Eden izmed aretovancev se piše Rihard Paulizza, o drugih se imena ne poročajo. Paulizza je težak.

— **Naša vojna mornarica** pride na cesarjev rojstni dan, 18. avgusta v Zader, kjer bode velika pomorska parada.

— **Zborni poveljnik v Budimpešti** postane dosedanji zborni poveljnik v Przemslu grof Karol Auersperg, na njegovo mesto pa pride divizionar v Krakovu grof Josip Attems.

— **Italijansko ogledušvo ob naših mejah.** Italijanski ogleduški, ki so jih prišli v Kotju, niso edini, ki fotografirajo važne avstrijske vojaške točke. Nedavno so potovali italijanski turisti po Kranjskem. Med njimi so pa bili tudi italijanski častniki, ki so se pred vsem zanimali za gotove točke pri Beli Peči in Trbižu. Jako radi bi se bili približali tudi utrdbam med Bovecem, Gorico in Trbižem, a so jim zabranile pristop vojaške straže.

— **Šišenskega Sokola vaditeljski zbor** opozarja one brate Sokole, ki nastopajo v društvenem kroju, da se vrše v sredo in četrtek ob polu 9. uri redovne vaje, ker se vsem onim bratom, kateri so neizurjeni v redovnih vajah, vsak javen nastop zabrani.

— **Iz Dobrepolj.** Dne 21. in 28. julija se je v naši fari obhajala izvanredna slovesnost. Dva tukajšnja rojaka sta darovala svojo prvo sveto mašo. Njuna rojstna vas Ponikve se je oblekla v praznično obleko. Slavnostna govornika sta bila pri č. g. Bambiču župnik Fr. Traven in pri č. g. K. Skulju monsignor A. Jaklič. Bog je dal najlepše vreme, da se je obojna slavnost prelepo izvršila. Bog živi oba gospoda novomašnika.

— **Mednarodni kongres pomorščakov** se vrši letos od 25. do 28. septembra v Benetkah.

— **Večji živinski sejmi meseca avgusta t. l. na Kranjskem.** Dne 1. avgusta v Kranju in Črnomlju; 5. avgusta v Novem mestu in Ribnici; 8. avgusta v Ljubljani in Toplicah pri Novem mestu; 9. avgusta v St. Petru na Notranjskem in Ratečah; 10. avgusta v Rovtjah pri Logatcu in St. Lovrencu pri Vi. Loki; 12. avgusta v Novem mestu (za prašiče); 14. avgusta v Leskovcu; 16. avgusta v Cerkljah pri Kranju, v Šmariju podLjubljano; v Ložu na Notranjskem in na Vačah pri Litiji; 17. avgusta v Mokronogu; 19. avgusta v Novem mestu (za prašiče); 20. avgusta v Zatičini in Metliki; 22. avgusta v Kandiji pri Novem mestu; 24. avgusta v Postojni, Kočevju, St. Jerneju, na Javorju pri Litiji in v Kamniku; 27. avgusta v Novem mestu in v Moravčah pri Kamniku; 29. avgusta v Zagorju ob Savi; 31. avgusta na Vidmu pri Dobrepoljah.

— **Ne v Ameriko!** Te dni se je zglašil na goriški policiji neki 41-letni Franc Bajec, doma iz Zagorja ob Savi. Bil je brez vseh sredstev. Prišel je peš iz Genove na Laškem. Bil je svoj čas kapelnik v Postojni in Idriji ter knjigovodja v Nabrežini; a želela po sreči ga je gnala v Ameriko. Napotil se je v Južno

Ameriko ter dobil z ženo službo v mestu Rio di Janeiro. A huda mrzlica ga je kmalu vrgla na postelj in revež je bil bolan več mesecev. Moral je z zadnjimi sredstvi zapustiti Ameriko ter se vkrcal na parnik, ki ga je pripeljal v Genovo. Žena je morala ostati tam, ker jo veže pogodba. V Genovi je prodal svojo obleko, a denar je kmalu pošel. Ves izmučen se je privlekel do Gorice. Tu je prenočil, policija mu je dala nekaj v podporo, nakar je drugi dan nadaljeval pot domov. Avstrijski konzul v Rio di Janeiro se ni zmenil zanj.

— **Postreščeki v Trstu.** »Servi di piazza«, imajo sedaj vsi rdeče našive na kapah. Prejšnje društvo z zelenimi našivi je prenehalo.

— **Novoustanovljeno gasilno društvo v Stobu** priredi veliko vrtno veselico povodom svoje obletnice dne 4. avgusta t. l. na vrtu g. A. Müllerja v Stobu. — Vsopred: Ob pol 4. uri sprejem gostov pri Gasilnem domu. — Ob 4. uri pričetek vrtno veselice. Pri veselici sodeluje slavna društvena godba. — Vstopnina za osebo 30 vin. Uniformirani društveniki so vstopnine prosti. Čisti dobiček je namenjen v pokritje stroškov za gasilno orodje. K obilni udeležbi najljudneje vabi odbor. — Preplačila se hvaležno sprejemajo. — Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

— **Krim za turiste.** Na Krim je speljana in uravnana sedaj iz Preserja čedna pot, ki omogoči hribolazcu, da dospe na vrh v eni in pol ure.

— **Da se preskrbi Istra z vodo,** je napravil inženir Karl Švarc na Dunaju načrt, po katerem bi se naj zgradili v višjih krajih Istre veliki vodnjaki, iz katerih bi tekla voda v nižje kraje. Da se tako preskrbi cela Istra z vodo, moralo bi se izdati 35 milijonov kron.

— **Goriški občinski svet** je v petkovi seji sklenil prodati deželi na starem pokopališču 4000 m² sveta po 60 K m² za zgradbo nove deželne hiše.

— **Tatavi rib.** — **Preiskava v hiši socialnodemokratskega voditelja.** Pred kakimi desetimi dnevi so videli po Soči mimo Podgore plavati velikansko množino rib. Sodilo se je, da je to pripisovati temu, ker so v podgorski papirnici čistili stroje in so se ribe vsled tega zastrupile. Tovarna je temu ugovarjala, češ, da so ribe videli plavati že nad tovarno. V soboto sta na goriški strani patrolirala dva stražnika. Pri Stračicah začujeta dva strela. Hitita v smeri, odkoder je prihajal glas in zagledata tam, kjer se potok Koren izliva v Sočo, več peric, ki so si nadevale v posode več rib, ki so priplavale mimo. Stražnika sta šla naznanit podgorskemu orožništvu, da so se ribe umorile z dinamitom, in sicer od podgorske strani. Orožniki so takoj odšli na delo, in sicer so napravili preiskavo v hiši bratov Filipa in Karola Ropas v Podgori, ki so ju že dalje imeli na sumu, da izvršujeta ta posel. In res so našli v hiši okrog tri kvintale rib ter več streliva. — Filip Ropas je vodja goriških socialistov ter je bil pred kratkim obsojen na desetmesečno ječo radi razžaljenja veličanstva.

— **Preprečena nesreča na Južni železnici.** Poroča se nam, da je v petek jutraj, dne 26. t. m., ob četrtn na 6. uro peljal strojevodja gospod And. Birk s tovarnim vlakom št. 846 iz Planine v Logatec. Med vožnjo zapazi strojevodja, da ena ograja iz voza vun visi proti tiru. Ustavi vlak in gre nazaj. Takoj prideta še dva uslužbenca od vlaka ter so ograjo dejali v loto. Ta vlak bi imel še dva srečati: en tovarni in en poštni vlak. Opozarjamo pa, da se je ograja sama na en meter, v nekaterih krajih pa za en in pol metra premaknila proti tiru, kjer se vlaka srečata. Uslužbenci niso nič zakrivil. Vsled tresenja se je ograja sama premaknila.

— **k Pekovske stavke v Celovcu** še ni. Prične se skoro gotovo šele 1. avgusta.

Ljubljanske novice.

Volivno podkupovanje pred deželnim sodiščem.

Danes sta se vršili pred ljubljanskim deželnim sodiščem dve veleznimivi sodni razpravi. Šlo se je za volivno podkupovanje pri zadnjih državnozbornskih volitvah ljubljanskih. Sodišču predseduje podpredsednik Pajk, vopanti so: dež. sodni svetniki Vedernak, Hauffen, Kobler, zapisnikar g. dr. Lovro Pogačnik. Državno pravdnštvo zastopa g. dr. Rogina. Tožen je ljubljanski posestnik in kolarski mojster France Anžič. Obtožnica navaja, da je g. Anžič ponujal dné 14. majnika 1907 Jerneju Kalanu za njegov glas v prid kandidature Ivana Kregarja 50 goldinarjev in s tem zakrivil pregrešek volitvenega podkupovanja po § 3 postave z dné 26. januarja t. l. Jernej Kalan in Jernej Krošelj potrjujeta, da je Franc Anžič ponujal Jerneju Kalanu 50 gld. Predsednik zasliši Anžiča, ki izpove, da ni nikdar ponujal Kalanu 50 gld. Šla sta h Kalanu on in Ignacij Knez. Prišel je k njemu Kalan in mu je rekel: »Če daste 100 kron, bom pa jaz volil Kregarja.« Ko je še šel iz gostilne, mu je še rekel Kalan: »Dobro premislite«. Obtoženec naglašja, da je on agitiral v VII. in ne v I. volivnem okraju in da je torej nezmislil, da bi ponujal on Kalanu 50 gld. Priča Jernej Kalan, gostilničar na Poljanski cesti izpove: Anžič je prišel k meni v gostilno. Pil je pir. Prej so bili notri en mizar in dva kmeta. Ko so ostali v gostilni še on, Anžič, Krošelj in njegova hči, mu je Anžič rekel: »Koliko Vam dam za vaš glas? Če boste volili Kregarja, Vam dam 50 gld., 300 gld. Vam pa dam, če boste delali za Kregarja, ker vem, da bodo šli za Vami tudi drugi. Jaz sem rekel, da se ne dam podkupiti tudi za 1000 gld.« Anžič odločno zanikuje, da bi bil govoril, kar trdi Kalan, Priča Janez Krošelj pravi, da ko so odšli drugi gostje, da je stopil h Kalanu Anžič in mu rekel: »Dam Vam 50 gld. za Vaš glas, če volite Kregarja, če pa

boste delali za Kregarja, Vam dam 300 gld. Kalan je pa rekel: »To vem, da kamor grem jaz, bodo šli vsi za menoj, a da podkupiti se ne da. Priča Marija Kalan, hči Jerneja Kalana, potrdi, da ji je povedal zunaj v skladišču Krošelj, da je ponujal Anžiču očetu 50 gld. za glas. V gostilni takrat ni bila, Priča Ignac Knez ve, da sta prišla z Anžičem v gostilno. Spil je nekaj se pokril in šel domov. Priča Ant. Kregar izpove, da je bil v gostilni pri Kalanu. Šel je zadnji ven. Drug iz drugega so se delali norce. Slišal ni, da bi bil ponujal Anžič Kalanu 50 gld. Zastopnik drž. pravdnštva g. dr. Rogina naglašja, da je agitiral Anžič za Kregarja, kar ni nič kaznivega. Kaznivo je pa volivce podkupovati. Slišali smo iz ust Kalana in Krošlja, da je hotel podkupiti Kalana. Ob volitvah sta izdali obe stranki ogromne vsote. Anžič je vedel, da bodo šli s Kalanom vsi njegovi somišljeniki in ker ni on kak navadni dlnar, mu je ponudil tako visokovsoto. Predlaga, naj se Anžič obsodi. Anžič se zagovarja sam. Pismo, v katerem je hotel naznaniti odvetniku snov razprave, je pozabil oddati. Anžič izjavi, da se pač ne more misliti o njem, da bi bil tako nepreviden, da bi ponujal vpričo Krošlja Kalanu tako vsoto. (Kdor pozna razmere, bo vedel, da S. L. S. ni nikler in nikdar plačevala glasov po 50 gld, ali pa dajala za posamezne agitatorje po 300 gld. Take obljube, ako bi jih kdo napravljaj, bi se lahko le tako tolmačile, da se je hotel kdo iz Kalana pošaliti. Opomba poroč.) Anžič naglašja, da tudi ni mogel staviti Kalanu take ponudbe, ker sam ni dobil vinarja za agitacijo in ima ogromno škodo od nje. Predsednik naznani razsodbo, po kateri se obsodi Anžič zaradi volivnega podkupovanja na en teden zapora in da izgubi volivno pravico za dobo 6 let, ker se je sodišče prepričalo, da je nameraval podkupiti Kalana. Po končani razpravi g. Anžiča se prične sodna razprava proti Antonu Bončarju, posestnika, gostilničarja in pek. mojstra sinu, že kaznovanemu po § 312, proti delavcu Jožefu Lenaršiču iz Male vasi in Antonu Sinkovcu, dvakrat kaznovanemu, enkrat s 4 in drugič z 2 mesečno ječo, stanuje Florjanske ulice št. 13. Obtožence zagovarja dr. Karol Triller. Obtožnica naglašja, da je dal Anton Bončar dné 22. majnika t. l. pred ožjo volitvijo Jožefu Lenaršiču in Antonu Sinkovcu vsakemu po eno krono, da bi volila Ivana Hribarja. Jožef Lenaršič in Anton Sinkovec sta sprejela krono. Obdolženec Bončar se zagovarja, da je prišel na Tavčarjevo lesno skladišče agitirat za Hribarja. Ne taj, da je dal vsakemu krono, a dal jima je kronci le, da ju odškoduje za zamujeni čas. Sinkovec se je izjavil šele po prigovorjanju, da voli Hribarja. Ta zagovor pa ni verjeten. Anton Reschitz odločno zanikuje, da bi se odtegnila delavcem plača, če volijo. Tavčarjevi delavci so dobili pri prvi volitvi polno plačo. Sinkovec se je branil sprejeti krono. Priča Alfonz Kovačič je slišal Bončarja, ko je rekel: »To imata za »frustek«!« Anton Sinkovec drugi dan sploh ni šel voliti. Obtoženec Bončar se ne čuti krivega. Znano je bilo par dni pred ožjo volitvijo, da bi bilo volilo veliko delavcev župana Hribarja, če bi se jim bila dala odškodnina. Napotil se je na Tavčarjevo lesno skladišče. Lenaršič je bilo koj zadovoljen, da mu napiše na glasovnico ime Ivana Hribarja in on mu je dal odškodnino od 7. do 10. dopoldne 1 krono. Izpolnil je glasovnici obema s Hribarjevim imenom na njuno privoljenje. Predsednik zasliši Lenaršiča in mu pravi, naj pove, kako da je bilo. Lenaršič: »Saj veja, kako je blu. Gospod Reschitz so rekli, jest te ne bom plaču, če boš okroh hodu. Nadalje pove, da ko je prvič volil, mu ni bilo ničesar odtegnjenega. Sinkovec izpove, da je volil prvič Kristana. Ko je prišel agitirat Bončar za ožjo volitev, mu je dal na prigovarjanje glasovnico, ko mu jo je izpolnil, mu je rekel Bončar: »To kronco Vam bom pa šenk.« Odtegnilo se mu je pri prvi volitvi pol šihita. Delal je namreč le od 6. do 9. dopoldne. Anton Reschitz, poslovodja pri Tavčarju izpove, da je prišel Bončar na lesno skladišče in je prosil, če sme govoriti z delavci. To se mu je dovolilo. Vprašal je delavce, če bodo volili Hribarja in dal jim je za zamudo časa. Na predsednikovo vprašanje, kakšen vtis je napravilo Bončarjevo postopanje nani, izpove, da je dal delavcema kronci potem, ko je popisal glasovnici in ko so se že dogovorili in da jo je dal za zamudo časa. Lahko da so si mislili delavci, da jim odtegne pri izplačevanju, ker je strog. Priča Alfonz Kovačič je videl, da je prišel Bončar k Tavčarju, pobral legitimacije in popisal glasovnice ter dal delavcem po kronci. Na pričo je napravilo Bončarjevo dejanje vtis, da je dal delavcema denar zato, da volita Hribarja. Slišal je, da je rekel Bončar: »To imaš za frustek!« Dr. Rogina še konstatira, da Sinkovec pri ožji volitvi ni volil, ker je moral na Vižmarje. Dr. Rogina naglašja, da kronci nista bili dani za odhod za služka, marveč za imovinsko korist. Zahteva, naj se vsi trije obsodijo. Dr. Triller naglašja, da je bila to le odškodnina za odhod za služka. Sodišče je te tri obtožence oprostilo. Sodišče se ni prepričalo, da bi bil dal Bončar (!) soobtožencema kronci premišljeno, da jih podkupi, marveč le za odškodnino. Vsota je majhna in znaša toliko, kolikor bi imela škode na zaslužku. Ni dvoma, da sta mu dala glasovnici prostovoljno.

Ij **Šestdesetletnico** svojega mašništva obhaja jutri, 31. julija preč. gosp. Jožef Klemenčič, c. kr. profesor v p. Jubilant je še, hvala Bogu, čil in krepak na duhu in na telesu in se vsestransko zanima za razvoj našega javnega življenja. Veselo se razgovarja s svojimi seveda mnogo mlajšimi obiskovavci in prijatelji o njih naporih in delovanju. Moder svet ali dejanska pomoč je sad takih pogovorov. Mnogi njegovi učenci svetnega ali duhovske-

ga stanu se bodo jutri z veseljem spominjali svojega nekdanjega profesorja in se vsaj v duhu pridružili njegovim voščilcem. Bog živi gospoda jubilanta in mu povrni stotero vsa njegova dobra dela. Tudi naše uredništvo častita gospodu jubilantu kot mnogoletnemu zvestemu naročniku.

Ij **Glede legarja** došla nam je iz povsem verodostojnega vira naslednja informacija: Kakor je znano iz časnikov, pojavil se je v Postojni začetkom tega meseca zopet legar. Ob tem času bil je tamkaj v tukajšnji šent-peterski vojašnici štacijoniran bataljon 17. pešpolka na vajah. Takoj po konstatiranju epidemije odkorakal je bataljon v Ljubljano, kjer se je nato v času od 20. do 25. julija pojavilo 10 slučajev legarja. Vsi bolniki so se takoj internirali na infektujskem oddelku c. kr. garnizijske bolnišnice, bataljon sam pa je kontumaciran in je torej moštvo prepovedan izhod v mesto. Sploh se pa vsak količjak sumljivi slučaj takoj izolira. Tako je sedaj 18 mož tega bataljona v nalašč za ta namen postavljeni Döckerjevi baraki v garnizijski bolnici v opazovanju. Trije možje se bodo popolnoma zdravi še danes odpustili. — Tudi v domobranskem polku št. 27., ki je bil koncem junija na Krasu, osobito krog Divače na vajah in je nazaj grade korakal skozi Postojno, pojavil se je legar. Doslej obolelo je 9 mož, ki so se takoj internirali v garnizijski bolnišnici. Tudi ta polk bil je kontumaciran. Ker pa je zanj inkubacija, to je čas, v katerem se še lahko pojavijo slučajji, trajala le do 23. t. m. in se še od 21. t. m. sem ni pojavil noben slučaj več, dovolil se je polku včeraj zopet izhod, vendar mora biti vse moštvo že ob 9. uri zvečer zopet doma v vojašnici. Razven tega obolel je vojak žrebčarskega oddelka na Selu, ki je bil dosvojega obolenja štacijoniran v Postojni. Tudi ta je izoliran v vojaški bolnici. — V deželni bolnišnici zdravilo se je od 8. junija do 29. julija vsega skupaj 10 slučajev legarja. Po provenienci bila sta le dva slučajja iz Postojne, vsi ostali so sporadični slučajji iz raznih krajev Kranjske in Primorja, kakor se pojavljajo vsako leto. V Ljubljani se med civilnim prebivalstvom ni pojavil ni eden slučaj legarja. Ker so vsi navadeni slučajji strogo izolirani, moštvo prizadetih polkov pa kontumacirano, ni prav nobenega povoda za kako bojazen, tembolj ker so higijeniške naprave mesta, osobito pa izvrstni vodovod najbolje jamstvo proti epidemičnemu razširjanju legarja. Bati bi se bilo k večjem kake hušne epidemije, pa tudi to le, če bi vsled brezbriznosti in preporne naznanitve ne mogle vršiti potrebne varnostne naprave od strani poklicane zdravstvene uprave.

Ij **Promenadni koncert vojaške godbe** bo danes zvečer v »Zvezdi«.

Ij **Cevi pri gašenju Deghenghijeve parne** žage so bile dolge 450 m in ne samo 150, kakor se je včeraj pomotoma poročalo.

Ij **Mizarska stavka** bo, kakor čujemo, danes končana.

+ **Iz davčne službe.** Davčna oficijala gg. Alojzij Mušič in Robert Lindtner sta imenovana za davkarja v IX. plačilnem razredu, davčna adjunkta gg. Henrik Peternel in Ivan Stabelj, sta davčna kontrolorja v desetem činovnem razredu.

— **Odlikovanje.** Cesar je podelil umirovljenemu uslužbencu Kranjske industrijske družbe, Mat. Kokalju na Jesenicah srebrni zaslužni križec s krono.

Ij **Umrl** je na Resljevi cesti št. 23 železničar v pokoju gospod Jakob Bolhar.

Ij **Umrl** je delavec Mat. Cankar, star 74 let.

Ij **Zahteve natararjev** po zboljšanju njihovega položaja so popolnoma upravičene. Na dan prostega izhoda morajo kavarnarski natararji priti v kavarno ob polu 12. uri opoldne in pomagati ondi do 3. popoldne. Restavracijski natararji morajo na prosti dan biti že ob šesti uri zvečer na delu! Ker se plače natararjev že 30 let niso zvišale, zahtevajo, da se za donosalec jedi zviša plača od 30 K na 40 K in za donosalec kave od 24 K na 30 K. Gostje naj bi te upravičene zahteve podpirali, se zanje pri restavracijah zavzeli in tako pomagali, da ne izbruhne stavka.

Ij **Neprijetno presenečenje.** Ko je bila v soboto ponoči delavka Marovtova v svoji spalnici na Tesarski cesti št. 4 že v postelji, je prišel k nji pečarski pomočnik Vincencij Zima in se vsedel k nji na posteljo. Marovtova je takoj skočila iz postelje in zbežala na prosto. Ko je Zima odšel in ko je Marovtova prišla nazaj v sobo, je opazila, da ji manjka v denarnici, katero je imela pod zglavjem, šest kron denarja. Zima je šel nato v Perkotovo gostilno na Žabjaku, kjer se je vsedel k mizi, pri kateri je že sedel neki mizarski pomočnik. Ko je ta zaspal, mu je Zima ukradel iz žepa denarnico, v kateri je bilo 6 K 42 v denarja. Ko je bil Zima aretovan, je priznal le toliko, da je

našel denarnico pod mizo, vzel denar iz nje in jo potem vrnil proč. Zima je bil zaradi tatvine že kaznovan in so ga izročili sodišču.

Ij **Izgubila** je zlat ščipalnik gdčna Erna Jeretina, Stari trg 16.

— **Jutri ob 8. uri zvečer** pevska skušnja »Ljubljane«. Gg. pevci na svidenje!

Štajerske novice.

š **Zaradi izgredov ob pekovski stavki** v Ptujju je prisodilo mariborsko okrožno sodišče peku Samariju tri mesece, pekomo Jagorincu Janezu in Blažu, Franc Sprachu, Janezu Blascheku 2-mesečno težko ječo. Pretepli so peka Waido in razbili okna Persatzju.

š **Umrl** je v mariborski kaznilnici trgovec Wieser, ki je sedel zaradi napeljevanja k požigu.

š **V grad gospe Mare Berks** pri Celju je udarila 26. t. m. ob 8. uri zvečer strela, ki je šla v spalnico, v kateri sta bila gospa Berks, vdova po poslancu vitezu Berksu, in njen mladi sinček. Gospo je strela lahko omamila, sicer pa ni napravila škode.

š **Umrl** je v Vojniku posestnik Jožef Kos, star 38 let.

Znanstvo in umetnost.

* **Kette.** Založnik L. Schwentner v Ljubljani nam poroča, da je Kettejeve poezije razprodal in pripravil drugo pomnoženo in ilustrovano izdajo, ki ima iziti čimprej. Knjigo je uredil A. Aškerc.

Razne stvari.

Mater ustrelila. Vdova Rolliel v Frouardu na Francoskem se je silno bala roparjev. Prosila je svojo hčerko, naj kupi revolver. Dne 26. t. m. je kupila hčerka revolver in doma z revolverjem tako nerodno manipulirala, da se je nakrat revolver izprožil. Kroglica je zadela mater, ki se je mrtva zgrudila.

— **Poštni praktikanti za poštne asistente** ne bodo odslej imenovani po ravateljstvih na podlagi konkurznega razpisa.

Velika manifestacija abstinentov je bila, kakor smo brzojavno že včeraj poročali, preteklo nedeljo v glavnem švedskem mestu v Stokholmu. Povodom mednarodnega protialkoholnega kongresa je demonstriralo po cestah 60.000 abstinentov. 500 društev abstinentov je korakalo v sprevodu z 400 zastavami in 30 godbami.

Telefonska in brzojavna poročila.

VELIKA ZAROTA V RUSIJI ODKRITA.

Peterburg, 30. julija. Policija poroča o odkriti zaroti sledeče: Načelnica je bila neka Nina. Zarotniki so bili sklenili umoriti: višjega vojaškega avditorja Pavlova, mestnega glavarja von der Launitz, ministra Durnovo, velika kneza Vladimira in Nikolaja Nikolajeviča ter carja. Toda takoj po umoru Pavlova je policija zasledila nekaj sledov o zarotnikih. Nini se je posrečilo zbežati. Sin nekega poštnega uradnika je razširil med carjeve gardne polke v Carskojem selu, Peterhofu, Oranienbaumu in Gačini revolucionarne spise in se pri njih informiral o življenju na dvoru. Elegantni gospodje in dame so se sprehajali okoli carskih dvorcev, toda vse zaman: policija jih je strogo nadzirala, dokler jih ni vse skupaj zaprla. Vseh zaprtih zarotnikov je 23.

JAPONSKA OKUPACIJA KOREJE.

London, 30. julija. Japonski polki, ki so ravnokar došli iz Japonske v Seul, so zasedli mesto. Danes zvečer bo vse mesto docela zasedeno.

ITALIJANSKO-AVSTRIJSKI SOCIALNI DEMOKRATI IN TROZVEZA.

Rim, 30. julija. Znani poslanec Bissolati predlaga v »Tempo« skupno konferenco italijanskih in avstrijskih socialnih demokratov

glede na trozvezo. Avstrija in Italija naj se tesno združita med seboj, odstranita vse sporne točke in se emancipirata od Nemčije, ki trozvezo v svoje svrhe izrablja.

NAPADI V TRSTU.

Trst, 30. julija. Tu se je izvršil predvčerajšnjim ponoči zopet napad v ulici Antonio Canova. Slišal se je strel — napadalec in napadenec sta se kmalu izgubila. Policija ni dobila ne enega ne drugega. — 29. t. m. je težak Jakob Ferro z nožem smrtnonevarno ranil Hugo Ipavca, ki je baje hotel Ferrota oropati denarja.

STRAJK KONČAN.

Mallnitz, 30. julija. Strajk delavcev pri novem predoru skozi Ture v Mallnitzu je končan.

ITALIJANSKA POLICIJA V SLUŽBI KAMORE.

Rim, 29. julija. V Napolju so karabinieri (orožniki) državnemu pravdniku naznačili tri policijske komisarije in več nižjih policijskih uradnikov, ki so bili v službi napoljskega organiziranega barabstva. Zaprti tatovi kamore priznavajo, da je en policijski komisar dobil od 6000 ukradenih lir 3000 za plačilo, ker je tatove skrival. Voditelj kamore Ali-fuoco je z velikanskimi ukradenimi vsotami dajal posojila policajem, častnikom, uradnikom, lahkoživkam itd. in je tako imel ves Napolj v svojih rokah. (O tem smo svoj čas poročali v članku »Nunzio Nasi«.)

(Vihar divja okoli Dunaja. Telefonska zveza je pretrgana.)

Zahvala.

Ob prenegli in prezgodnji bolestni izgubi našega iskreno ljubljenega, predobrega očeta, odnosno tasta, starrega očeta in strica, gospoda

Louva Roširja

nam je došlo toliko dokazov odkritega in presrčenega sočutja, da se čutimo dolžni zahvaliti vsem za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, kakor tudi za lepe prekrasne darovane vence izreči vsem dragim prijateljem in znancem tem potom naše najsrečnejše zahvalo.

V Ljubljani 30. julija 1907.

1687 1—1

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse mnogoštevilne dokaze srčnega sočutja povodoma smrti naše iskreno ljubljenega in nenadomestljive matere, sestre, tašče in stare matere, gospe

Franciške Krainer roj. Vilhar

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

Postojna 29. julija 1907.

Žalujoča rodbina Krainer.

ČVIČEK

bel in svetlo rdeč po 25—27 kr. l. ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem, postaja Videm-Krško.

Podružnica i v Spljetu. i

Delniška glavnica:
K 2.000.000. i i

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižico in v tekočem računu od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuje se »Hotelske družbe z omenjeno zavezo Triglav« po kron 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

Podružnica i v Celovcu. i

Rezervni fond:
K 200.000. i i i

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Oraben 25, Mala strana, Most ulice 17, Baden, Brno, Usska Lipa, Česká Kamenice, Moravský Kumburg, Hólling, Nový Jičín, Píseč, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 50, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 46 150—101

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 20.000.000. Reser. sklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.